

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z GEOGRAFII

aktualizacja zgodnie ze zmianami Statutu Szkoły na dzień 04.09.2023 r.

I. ZASADY OGÓLNE:

1. Każdy uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami zawartymi w WZO i PZO.
2. Bieżąca kontrola wiadomości i umiejętności uczniów dokonywana jest w formie wyników zapisywanych w dzienniku elektronicznym w postaci procentowej, w skali od 0 do 100.
3. Nauczyciel przekazuje uczniowi informacje o jego osiągnięciach edukacyjnych poprzez wskazanie uczniowi, co uczeń robi dobrze i co wymaga poprawy – w formie pisemnej na pracy ucznia (prace klasowe) lub w formie ustnej (odpowiedź ustna).
4. Uczeń w ciągu semestru powinien otrzymywać wyniki bieżące systematycznie rozłożone w czasie z co najmniej dwóch różnych form sprawdzania wiadomości i umiejętności.
5. Liczba wyników cząstkowych w półroczu jest uzależniona liczby lekcji w tygodniowym planie zajęć klasy. Uczeń w ciągu półrocza powinien uzyskać minimum:
 - a) 3 wyniki cząstkowe przy jednej godzinie geografii w tygodniu,
 - b) 4 wyniki cząstkowe przy dwóch godzinach geografii w tygodniu,
 - c) 5 wyników cząstkowych przy trzech i więcej godzinach geografii w tygodniu.
6. Warunkiem otrzymania pozytywnej oceny śródrocznej i rocznej jest uzyskanie przez ucznia w każdym z semestrów wyniku minimum 40%, co przekłada się na ocenę dopuszczający.
7. Uczeń po dłuższej nieobecności w szkole (usprawiedliwiona nieobecność związana z chorobą lub innymi sytuacjami losowymi) ma obowiązek uzupełnienia zaległego materiału i prac pisemnych w terminie ustalonym przez nauczyciela.
8. Uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do zajęć bez podawania powodu:
 - jeden raz w semestrze w klasie z 1 godziną przedmiotu w tygodniu,
 - dwa razy w semestrze w klasie z więcej niż jedną godziną przedmiotu w tygodniu.
9. Zgłoszenie nieprzygotowania odbywa się na początku lekcji i jest odnotowywane w dzienniku.
10. Niewykorzystane zgłoszenie nieprzygotowania w semestrze I. nie przechodzi na semestr II.
11. Nieprzygotowanie zwalnia z pisania niezapowiedzianej kartkówki oraz z odpowiedzi ustnej.
12. Za każde kolejne nieprzygotowanie, po wykorzystaniu limitu, uczeń otrzymuje wynik 0 procent.
13. Zgłoszenie zbiorowego nieprzygotowania do lekcji jest nieważne, gdy na daną lekcję została zapowiedziana praca klasowa lub kartkówka.
14. Korzystanie z niedozwolonych źródeł informacji i pomocy w czasie pisania prac klasowych,

oddawanie do oceny prac napisanych niesamodzielnie, jest równoznaczne z wynikiem 0 procent. Ściąganie jest traktowane jako oszustwo i wpływa na ocenę ze zachowania.

15. O terminie prac klasowych informuje nauczyciel z minimum tygodniowym wyprzedzeniem i wpisem w dzienniku.
16. Kartkówki nie muszą być zapowiedziane przez nauczyciela.
17. Termin podania wyników prac klasowych nie powinien przekraczać dwóch tygodni od czasu jego przeprowadzenia, przy czym może być przedłużony z powodu nieobecności nauczyciela lub klasy w szkole lub przerwy wynikającej z kalendarza pracy szkoły.
18. Uczeń ma prawo do poprawienia wyniku uzyskanego z pracy klasowej w danym semestrze, zgodnie z zasadami zapisanymi w WZO.
19. Oba wyniki z danego sprawdzianu są wliczane do średniej oceny.
20. Poprawa pracy klasowej odbywa na zajęciach danego przedmiotu. Uczeń zobowiązany jest także do uzupełnienia wiadomości z tej jednostki lekcyjnej, na której pisał poprawę.
21. Praca klasowa jest obowiązkowa. Uczeń, który z przyczyn nieusprawiedliwionych nie przystąpi do pisania pracy klasowej, otrzymuje wynik 0 procent i nie ma możliwości poprawy tego sprawdzianu.
22. W przypadku usprawiedliwionej nieobecności ucznia na pracy klasowej, ma on możliwość napisania jej w uzgodnionym z nauczycielem terminie. Termin ten jest terminem ostatecznym.
23. Uczeń ma obowiązek prowadzenia zeszytu przedmiotowego. Zeszyt powinien być prowadzony systematycznie. Uczeń, w przypadku nieobecności w szkole powinien zeszyt uzupełnić.
24. W przypadku wystąpienia wątpliwości co do samodzielności pracy pisemnej ucznia, nauczyciel może sprawdzić jego wiadomości w formie ustnej lub pisemnej.
25. Na koniec semestru nie przewiduje się dodatkowych sprawdzianów zaliczeniowych.
26. W przypadku chęci uzyskania przez ucznia oceny klasyfikacyjnej wyższej niż przewidywana, zakres treści, formę i termin poprawy oceny ustala nauczyciel w porozumieniu z uczniem.
27. Wyników negatywnych nie wstawiamy:
 - w okresie pierwszych dwóch tygodni pobytu w szkole uczniów klas pierwszych;
 - nowo przyjętych uczniów w okresie pierwszych dwóch tygodni pobytu w szkole
 - w pierwszym dniu po kilkudniowej przerwie w zajęciach edukacyjnych wynikających z organizacji roku szkolnego (np. ferie zimowe, święta).

II. ZAKRES OCENIANIA

1. Wiadomości z zakresu geografii fizycznej i społeczno-ekonomicznej zgodnie ze standardami wymagań egzaminacyjnych

- znajomość faktów,
- rozumienie i stosowanie pojęć,
- znajomość i rozumienie prawidłowości i teorii,
- przedstawianie i wyjaśnianie zdarzeń, zjawisk i procesów.
- posługiwanie się pomocami dydaktycznymi (podręcznikiem, mapami, rocznikami statystycznymi, schematami i zestawieniami tabelarycznymi, diagramami itp.)
- pozyskiwanie, wykorzystanie i przetwarzanie informacji,
- interpretacja i rozumienie tekstów geograficznych,
- analiza i interpretacja wyników obserwacji i doświadczeń geograficznych,
- analiza map różnej treści,
- zastosowanie informacji geograficznych w celu rozwiązania zadań praktycznych i problemów życia codziennego,
- umiejętne wyszukiwanie i interpretacja danych statystycznych,
- selekcjonowanie, porównywanie, grupowanie informacji według określonych kryteriów,
- ocenianie i rozumienie problemów w różnych skalach przestrzennych i czasowych,
- interpretacja, analiza i ocena poznanych związków przyczynowo – skutkowych (człowiek- przyroda – gospodarka)

2. Narzędzia pomiaru (sposoby sprawdzania wiadomości i umiejętności)

formy ustne:

- odpowiedź ustna z bieżącego materiału (maksymalnie 3 jednostki lekcyjne),
- dłuższa wypowiedź z powtarzanego materiału,
- krótsze odpowiedzi udzielane przez ucznia w trakcie realizacji danego tematu

formy pisemne:

- kartkówka obejmująca 3 ostatnie, lub wskazane przez nauczyciela tematy
- prace klasowe - testy po każdym dziale, zapowiedziane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem,

projekty:

- praca pisemna w postaci dłuższego opracowania (np. monografia regionu, charakterystyka krainy geograficznej, opis i analiza problemu itp.),

- referat - krótka prezentacja na określony temat,

pozostałe formy ocenianych aktywności:

- udział w konkursach przedmiotowych i olimpiadach (zajęcie punktowanego miejsca),
- przygotowanie wystąpień i udział w sesjach naukowych,

3. Umiejętności:

- sprawne posługiwanie się podstawowymi pomocami dydaktycznymi
- umiejętność czytania map różnej treści,
- analizowanie rysunków, schematów, diagramów itp.,
- umiejętność prowadzenia obserwacji geograficznych i ich interpretacja,
- aktywna postawa ucznia na lekcji,
- współpraca w grupie i twórcze rozwiązywanie problemów naukowych,

III. KRYTERIA OCENIANIA

1. Wypowiedzi ustne punktowane są następująco :

1. (0-39) – brak odpowiedzi lub wypowiedź z poważnymi błędami merytorycznymi, niesamodzielna, pomijająca najważniejsze zagadnienia, wskazująca na nieznaną podstawowych faktów geograficznych, liczne błędy językowe.

2. (40-54) – wypowiedź z istotnymi błędami merytorycznymi, niesamodzielna, niepełna, zawierająca błędy językowe, uzupełniona pytaniami dodatkowymi zadawanymi przez nauczyciela.

3. (55-69) – wypowiedź z mało istotnymi błędami merytorycznymi, niepełna, samodzielna, ogólne omówienie podstawowych zagadnień.

4. (70-84) – wypowiedź bezbłędna, samodzielna, niepełna, uporządkowane przytaczanie faktów, poprawny język.

5. (85-94) – wypowiedź bezbłędna samodzielna, wyczerpująca bez wiadomości wykraczających poza program, swobodne operowanie faktami, integracja wiedzy z różnych dziedzin.

6. (pow. 95) – wypowiedź bezbłędna, samodzielna, spójna i wyczerpująca, wykraczająca poza program, zawierająca aktualne informacje, nowinki i ciekawostki na omawiany temat, swobodne operowanie faktami, widoczne zaangażowanie ucznia w proces dydaktyczny.

2. Powyższą skalę ocen rozszerza się przez wystawienie znaku „plus” (+) za aktywność na lekcji, co odpowiada wartości 20 procent.

3. Rozliczenie aktywności następuje na semestr lub koniec roku i polega na zamianie plusów na odpowiedni wynik procentowy, przy czym niekorzystny dla ucznia wynik z uzyskanych plusów nie zostanie wpisany.

4. Dłuższe opracowania ustne lub pisemne – system punktacji jak przy wypowiedziach ustnych.

5. Prace klasowe i kartkówki są punktowane, według skali procentowej w stosunku do ilości wszystkich możliwych do uzyskania punktów.

6. Oprócz wyników częściowych wprowadza się dodatkowe zapisy w dzienniku:

"-" - nieobecność ucznia podczas pisania pracy klasowej.

"np" - nieprzygotowanie się ucznia do zajęć lekcyjnych

7. W Przedmiotowych Zasadach Oceniania przyjmuje się następujące zasady oceniania bieżącego

wiadomości i umiejętności ucznia:

a) **praca klasowa** – podlega poprawie

- praca samodzielna w formie pisemnej, sprawdzająca wiadomości i umiejętności ucznia, obejmująca materiał z więcej niż trzech ostatnich lekcji, trwająca 45 lub 90 minut
- liczba prac klasowych w półroczu uzależniona jest od liczby godzin danego przedmiotu w tygodniowym planie zajęć klasy:
 - minimum 1 praca klasowa przy jednej godzinie przedmiotu w tygodniu,
 - minimum 2 prace klasowe przy dwóch i więcej godzinach przedmiotu w tygodniu;
- prace klasowe zapowiedziane są z tygodniowym wyprzedzeniem i zapisane w terminarzu dziennika elektronicznego;
- dopuszcza się maksymalnie trzy prace klasowe w tygodniu, w danym dniu tygodnia może być przeprowadzona tylko jedna praca klasowa;
- prace klasowe są obowiązkowe, ale jeżeli z przyczyn losowych (nieobecność usprawiedliwiona) uczeń nie może ich pisać z całą klasą, to powinien uczynić to w terminie dwóch tygodni od powrotu do szkoły (po nieobecności dłuższej niż tydzień), na następnej lekcji, (jeśli czas nieobecności był krótszy niż tydzień); jeżeli uczeń nie przystąpi do zaliczenia pracy klasowej w uzgodnionym terminie to otrzymuje 0 procent bez możliwości poprawy;
- termin II. jest terminem ostatecznym dla uczniów poprawiających wynik i dla tych, którzy nie pisali pracy klasowej w pierwszym terminie; termin poprawy / zaliczenia pracy klasowej nie jest odnotowywany w terminarzu dziennika elektronicznego;
- poprawa pracy klasowej może być pisana tylko raz w terminie dwóch tygodni od daty oddania prac;
- niezgłoszenie się na poprawę bez usprawiedliwienia jest równoznaczne z rezygnacją z poprawy;
- uczeń przyłapany w trakcie pisania pracy klasowej przez nauczyciela na próbie ściągania lub innego zachowania nielicującego z powagą procesu zdobywania wiedzy otrzymuje 0 procent bez możliwości poprawy;
- w okresie dwóch tygodni przed klasyfikacją (śródroczną, roczną) nie przeprowadza się prac klasowych.

b) **kartkówka** – nie podlega poprawie

- samodzielna praca na lekcji w formie pisemnej, trwająca do 20 minut, obejmująca materiał z trzech ostatnich lekcji z uwzględnieniem podstawowych wiadomości z omawianego działu.
- maksymalnie mogą w danej klasie zostać przeprowadzone dwie kartkówki w ciągu dnia, jeżeli nie ma w tym dniu pracy klasowej lub jedna, gdy w tym dniu jest praca klasowa;
- kartkówka nie musi być zapowiedziana przez nauczyciela;
- nieobecność nieusprawiedliwiona lub celowa nieobecność (ucieczka) na zapowiedzianej wcześniej kartkówce jest równoznaczna z wystawieniem uczniowi 0 procent.

c) **odpowiedź ustna** – nie podlega poprawie

- sprawdzenie wiadomości i umiejętności ucznia w formie ustnej odpowiedzi;
- uczeń może być bez zapowiedzi wezwany do odpowiedzi, obejmującej trzy ostatnie jednostki tematyczne.

d) **aktywność**

- udział w lekcji wyrażony wartością w procentach;
- przygotowanie dodatkowych materiałów, praca w grupie, praca na lekcji oznaczone w dzienniku elektronicznym symbolem „+”;
- wartość jednego „+” jest równa 20 procent;
- aktywność rozliczana jest na koniec semestru / roku – w miejsce „+” jest wpisywany wynik procentowy.

e) **diagnoza**

- samodzielna praca pisemna przeprowadzana w klasach pierwszych, obejmująca wiadomości i umiejętności ucznia z poprzedniego etapu kształcenia;
- przeprowadzana w pierwszych dwóch tygodniach września;
- sprawdzian obowiązkowy;
- ocena z diagnozy ma wartość informacyjną i nie wpływa na wynik klasyfikacji śródrocznej i rocznej.

f) **próbny egzamin zewnętrzny, matura próbna**

- samodzielna praca pisemna przeprowadzana zgodnie z procedurami obowiązującymi na egzaminach zewnętrznych;
- sprawdzian obowiązkowy;
- ocena ma wartość informacyjną i nie wpływa na wynik klasyfikacji śródrocznej i rocznej.

IV. ZASADY KLASYFIKACJI ŚRÓDROCZNEJ I ROCZNEJ

1. Przy ustalaniu oceny śródrocznej i rocznej, nauczyciel bierze pod uwagę cząstkowe wyniki bieżące ucznia z poszczególnych form sprawdzania wiadomości i umiejętności z uwzględnieniem wag:

Formy sprawdzania wiadomości i umiejętności	Wagi
Praca klasowa	3
Poprawa pracy klasowej	3
Odpowiedź ustna	1
Kartkówka	1
Aktywność	1
Diagnoza	0
Próbny egzamin zewnętrzny (matura próbna)	0

2. Ocenę śródroczną / roczną wystawia się na podstawie wyników uzyskanych za :

- prace pisemne,
- odpowiedzi ustne,

- umiejętności przedmiotowe,
- inne formy pracy (plakat, projekt, referat, prezentacja itp.),
- pracę domową wykonaną w zeszycie lub innej ustalonej z nauczycielem formie,
- systematyczne, kreatywne prowadzenie zeszytu, wskazujące na ustawiczne pogłębianie wiedzy zgodnie z zaleceniami nauczyciela.
- udział w konkursach przedmiotowych i olimpiadach (zajęcie punktowanego miejsca),
- przygotowanie wystąpień i udział w sesjach naukowych.

3. Oceny klasyfikacyjne śródroczne są wystawiane na podstawie średniej ważonej z procentowych wyników cząstkowych, a oceny klasyfikacyjne roczne, są wystawiane na podstawie średniej ważonej z procentowych wyników cząstkowych z obu semestrów, zgodnie z następującymi zasadami:

- celujący (6) – dla średniej ważonej śródrocznej / rocznej od 95%
- bardzo dobry (5) – dla średniej ważonej śródrocznej / rocznej od 85%
- dobry (4) – dla średniej ważonej śródrocznej / rocznej od 70%
- dostateczny (3) – dla średniej ważonej śródrocznej / rocznej od 55%
- dopuszczający (2) – dla średniej ważonej śródrocznej / rocznej od 40%
- niedostateczny (1) – dla średniej ważonej śródrocznej / rocznej poniżej 40%

4. Pozytywną ocenę roczną otrzymuje uczeń, który zarówno w pierwszym jak i drugim półroczu danego roku szkolnego uzyskał średnią ocenę klasyfikacyjną co najmniej dopuszczający (minimum 40 procent)

5. Nauczyciel ustala ocenę śródroczną / roczną po rozpoznaniu poziomu postępów ucznia, jego wiadomości i umiejętności wynikających z wymagań edukacyjnych określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego i kształcenia zawodowego. Jeśli do wystawienia oceny klasyfikacyjnej śródrocznej / rocznej zgodnie z § 54, ustęp 2, brakuje nie więcej niż 2 procent, to nauczyciel może ustalić wyższą ocenę śródroczną / roczną, zasada nie dotyczy oceny: dopuszczający.

6. Uczeń, który w wyniku klasyfikacji śródrocznej uzyskał ocenę niedostateczną, jest zobowiązany poprawić tę ocenę w terminie i formie ustalonej przez nauczyciela, ale nie później niż do końca lutego (klasy maturalne), do końca marca (klasy młodsze).

7. Uczeń, który uzyskał ocenę niedostateczną na I półroczu i w ustalonym przez nauczyciela terminie (o którym mowa w punkcie 6) nie poprawi tej oceny, otrzymuje ocenę niedostateczną również na koniec roku, niezależnie od średniej rocznej powyżej 40 procent.

8. Jeżeli uczeń nie poprawi w ustalonym terminie śródrocznej oceny niedostatecznej, będzie mógł przystąpić powtórnie do jej poprawy nie później niż dwa tygodnie przed wystawianiem oceny rocznej, pod warunkiem uzyskania na koniec drugiego semestru średniej co najmniej 40%

9. Uczeń, który został promowany warunkowo do klasy programowo wyższej ma obowiązek zaliczyć materiał z poprzedniej klasy w terminie i formie ustalonej przez nauczyciela, ale nie później niż do końca lutego (klasy maturalne), do końca marca (klasy młodsze).

10. Jeżeli uczeń, który został promowany warunkowo do klasy programowo wyższej, nie zaliczy w ustalonym terminie materiału z poprzedniej klasy, nie będzie mógł uzyskać oceny pozytywnej na koniec roku szkolnego.
11. Oceny klasyfikacyjne śródroczne i roczne nauczyciele wystawiają w czasie zajęć lekcyjnych w obecności uczniów w terminie wskazanym w rocznym planie pracy Szkoły lub odrębnym zarządzeniu Dyrektora Szkoły.
12. Uczeń, który uzyskał tytuł laureata konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim lub ogólnopolskim, bądź tytuł laureata lub finalisty olimpiady przedmiotowej otrzymuje z danych zajęć edukacyjnych celującą roczną ocenę klasyfikacyjną.
13. Uczeń, który uzyskał tytuł laureata konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim lub ogólnopolskim, bądź tytuł laureata lub finalisty olimpiady przedmiotowej po ustaleniu albo uzyskaniu rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych otrzymuje celującą końcową ocenę klasyfikacyjną.

V. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

- Nauczyciele są zobowiązani do przedstawienia uczniom przedmiotowych zasad oceniania na pierwszych zajęciach lekcyjnych w nowym roku szkolnym.
- Uczniowie potwierdzają własnoręcznym podpisem fakt, iż zostali zapoznani z PZO.
- Przedmiotowe zasady oceniania jest dostępny dla uczniów i ich rodziców (opiekunów prawnych) u zastępców dyrektora szkoły, nauczycieli i w bibliotece szkolnej oraz stronie internetowej szkoły.
- Zmiany w przedmiotowych zasadach oceniania będą uwzględniały nowe regulacje prawne, zmiany w WZO oraz ewaluację obecnie obowiązującego przedmiotowego systemu oceniania z geografii.
- Przedmiotowe zasady oceniania z geografii obowiązują od 04 września 2023 roku.